

Oponentní posudek diplomové práce

Téma: Nová škola architektury, Drážďany, Německo

Autor diplomové práce: bc. Ondřej Novák

Vedoucí práce: Ing. arch. akad. arch. Jan Hendrych

Z předložené diplomové práce usuzuji, že student svůj návrh koncipoval na základě tří východisek:

Prvním je chápání školy architektury coby „nástroje na vytvoření architekta“. Nejen pedagogové, ale i školní budova jako taková, by svou konstrukcí, vnitřním uspořádáním či provozem měla formovat budoucí architekty. Sympatický názor.

Druhým zřejmým východiskem je zadaný stavební program, či konkrétně z něj vyplývající plošné požadavky. Je zjevné, že diplomant upřednostňuje horizontální uspořádání a funkčně shodné provozy seskupuje do ucelených bloků. Zadání se však nedrží dogmaticky a u dvou důležitých součástí školy – prostoru pro ateliérovou výuku a experimentálního centra – nabízí své vlastní řešení podložené jasně formulovanými názory na způsob výuky architektury.

A konečně třetím východiskem je samotná lokalita. Diplomant předkládá srozumitelnou analýzu místa a návrh je zpracován s ohledem na jeho topografii, rozvíjí vztahy k okolním budovám a prostorům, respektuje stávající dopravní vazby v území a vzrostlou zeleň.

Nerad bych, bez možnosti dialogu se studentem, který bude jistě předmětem samotné obhajoby práce, podroboval kritice tato východiska jako taková. Obecně lze jen konstatovat, že každé z nich se mi jeví v kontextu dnešní architektury jako legitimní. Velmi kladně hodnotím, že to, co diplomant deklaruje v textové a analytické části, je následně velmi zřejmé i v samotném návrhu. Škola architektury dobře využívá celou protáhlou stavební parcelu, její hmota je artikulována dle jednotlivých funkcí, což spolu se samotným výrazem, použitými materiály a konstrukcemi skutečně evokuje dojem domu coby stroje. V sousedství různorodých solitérních staveb (díky nimž je už stejně znemožněna původní 100 let stará urbanistická koncepce celého areálu) by vznikla výrazná budova stojící na jednom z nejexponovanějších míst celého kampusu, přesně jak je předjíháno v soutěžních podmínkách, a tedy v zadání diplomové práce.

K obhajobě diplomové práce doporučuji několik témat vyplývajících ze slabších míst návrhu:

Analytická práce se zadaným stavebním programem je velmi jednostranná. Mimo plošných nároků není v žádné části práce například jediný údaj o počtu studentů. Z návrhu se jakoby vytratil člověk, konkrétní jedinec, který bude v prostoru pobývat a architekturu vnímat. To lze sice chápat v souladu s tezí domu coby stroje, ale tento postoj příliš neodráží současný architektonický diskurs.

Návrh je v některých částech příliš formální. Například pilová střecha nad jedním z objemů dobře evokuje industriální charakter domu coby stroje, nicméně tento výrazný detail zastřešuje a převyšuje trojici „běžných“ multifunkčních učeben.

Pomyslným centrem školy je jeden společný ateliér. Toto řešení vychází z názoru diplomanta na způsob výuky architektury, který opírá o vlastní zkušenost i příklady z významných světových univerzit. Teprve pohled do zadání práce poodhaluje skutečnost, že v mohutném pětipodlažním ateliéru o užité ploše cca 4.000 metrů čtverečních najde útočiště více než tisícovka studentů. Skutečnost by se tedy velmi lišila od schématického uspořádání stolů v půdorysech a otevřené atmosféry ateliéru na vizualizaci. Vzhledem k řešení prosvětlení, použitým konstrukcím a materiálům je také diskutabilní splnění stavebně-fyzikálních požadavků na zdravé a kvalitní vnitřní prostředí.

Škola dále obsahuje rozlehlé chodby a vnitřní haly, jejichž poměr k ostatním prostorům s jasnou funkcí mi připadá neekonomický. Diplomant bohužel nikde neuvádí jejich výměry a nejasná je rovněž konkrétnější představa o tom, jak by byly tyto prostory využívány ke společnému setkávání či k případné výuce.

Za zásadnější nedostatek u školy, mající být příkladem pro budoucí architekty, považuji malé zapojení technologií zajišťujících provoz budovy v souladu se současnými trendy v hospodaření s energiemi. Dle návrhu lze předpokládat, že takto řešený a provozovaný objekt by byl spíše nehospodárný. Budova je poměrně členitá, velké nestíněné prosklené plochy jsou vystaveny jižnímu slunci, naznačené skladby konstrukcí by těsně splnily dnes doporučené tepelně-technické požadavky, otázky vzbuzuje i neuzavření prosklené fasády u atiky v detailu „b“.

Po formální stránce je práce vyhotovena velmi kvalitně. Drobné výtky lze mít jen k přílišné schématičnosti architektonických detailů a ke nerozvinutí grafického zpracování plošné analýzy programu do samotných půdorysů, což by usnadnilo hodnocení prostorových nároků dle zadání.

Celkově lze konstatovat, že diplomant prokázal schopnost vyrovnat se s náročným zadáním a obsáhlým stavebním programem. V analytické části jasně definoval svůj přístup a v jeho duchu návrh dotáhl do konce. I přes drobné výtky je výsledkem budova s jasnou ideou a jí odpovídajícím výrazem.

Práce bez zásadních výhrad splňuje cíle zadání, obsahové a formální požadavky a požadavky na udělení odpovídajícího akademického titulu. Práci doporučuji k obhajobě. Za výslednou známku navrhuji „velmi dobře“ (2).

V Praze, 31. 1. 2017

Autor oponentního posudku: Ing. arch. Martin Rosa